

REVISORSEXAMEN

Del I

Maj 2019

© Revisorsinspektionen 2018

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	23 Maj 2019
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del I
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje blad.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller RI:s USB-minne, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan - beroende på motiveringar - också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift - eller deluppgift - bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fem poäng:

5 p – Mycket bra svar

4 p – Bra svar

3 p – Acceptabelt svar

2 p – Svar med vissa brister

1 p – Svar med stora brister

0 p - Uteblivet eller i grunden felaktigt svar

Uppgift 1	IT-supporten AB	Poäng
	Deluppgift 1.1	5
	Deluppgift 1.2	5
	Deluppgift 1.3	6
	Deluppgift 1.4	5
	Deluppgift 1.5	4
Summa		25

Uppgift 2	Konsulterna AB	Poäng
	Deluppgift 2.1	6
	Deluppgift 2.2	4
	Deluppgift 2.3	5
	Deluppgift 2.4	5
	Deluppgift 2.5	6
Summa		26

Uppgift 3	Lightpac AB	Poäng
	Deluppgift 3.1	6
	Deluppgift 3.2	6
	Deluppgift 3.3	8
	Deluppgift 3.4	4
Summa		24

Lycka till!

1 IT-Supporten AB (25 poäng)

Bakgrund

IT-Supporten AB ägs och drivs av Emil Johansson. Bolaget bedriver verksamhet inom IT-support. Bolaget har 15 anställda och verksamheten har gått bra de senaste åren. Emil är ensam styrelseledamot och Vd samt äger 100 % av aktierna i bolaget.

Du har varit huvudansvarig revisor i bolaget sedan det startade för ca 10 år sedan. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K2. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2018	2017	2016
Intäkter	22,1	20,5	19,3
Resultat före skatt	2,0	1,8	1,5
Summa tillgångar	9,5	8,5	8,7
Soliditet	30 %	29 %	20 %
Medelantal anställda	16	15	14

Deluppgift 1.1 (5 p)

I mars 2019 är du ute hos IT-supporten AB och granskar bolagets bokslut. I samband med att du granskar upplupna kostnader noterar du att semesterlöneskulden är hög och har ökat mycket de senaste åren. För många av bolagets anställda uppgår semesterlöneskulden till stora belopp eftersom de sparar många semesterdagar. Det är vanligt med 40–50 sparade semesterdagar per anställd. För Emil själv finns ingen semesterlöneskuld alls. När du diskuterar semesterlöneskulden med Emil förklarar han att bolaget fått många nya kunder de senaste åren och att de inte hunnit anställa personal i samma takt. Alla anställda har jobbat mycket och inte tagit ut så mycket semester utan ofta sparar 10–15 dagar per år. Det gäller även för 2018. Emil har godkänt att de anställda får spara ej uttagna semesterdagar.

Emil tycker att han som ägare kan ta semester när det passar honom utan att det behöver registreras i lönesystemet. Han har historiskt sett bara tagit 2-3 veckors semester per år de senaste åren.

Uppgift

- Hur ska semesterlöneskulden redovisas i bolagets bokslut per 2018-12-31 med avseende på det stora antalet sparade semesterdagar för de anställda och avsaknaden av semesterlöneskuld för Emil?
- Hur granskar du bolagets semesterlöneskuld?

Deluppgift 1.2 (5 p)

Då bolaget har ett par lönsamma år bakom sig planerar Emil att göra en extra inbetalning till pensionsförsäkring under våren 2019. Han vill se det definitiva resultatet först innan han beslutar om storleken på inbetalningen. Han har haft kontakt med ett försäkringsbolag som ska hjälpa honom med handlingarna för denna pensionsförsäkring.

Uppgift

- a) Vad gäller för att inbetalningen till pensionsförsäkring ska bli avdragsgill i bokslutet per 2018-12-31?
- b) Hur ska detta redovisas i årsredovisningen för 2018?

Deluppgift 1.3 (6 p)

Emil har bestämt att bolaget ska konvertera från K2 till K3 på frivillig basis. Planen är att göra detta i årsredovisningen för 2019.

Uppgift

Vilka effekter kommer denna konvertering att medföra för årsredovisningen per 2019-12-31 vad avser de omständigheter som anges nedan? Redogör för vilka förändringar som behöver göras och vid vilken tidpunkt dessa förändringar ska ske.

- a) Bolaget har ett antal servrar och annan datorutrustning där den bedömda livslängden och avskrivningstiden uppgår till 3-5 år.
- b) Bolaget har finansiella leasingavtal avseende en del av datorutrustningen.
- c) Bolaget har en utnyttjad checkräkningskredit om 2 Mkr.

Deluppgift 1.4 (5 p)

Under senare delen av våren 2019 har Emil startat diskussioner om ett samgående med ett annat bolag, IT-Ekvilibrister AB. Efter förhandlingar bestämmer parterna sig för att samgåendet ska ske genom en apportemission av IT-Ekvilibrister AB in i IT-Supporten AB. Det innebär att aktierna i IT-Ekvilibrister AB lämnas som ersättning för att ägarna till IT-Ekvilibrister AB ska få nyemitterade aktier i IT-Supporten AB.

Uppgift

Redogör för vad som gäller associationsrättsligt vid en apportemission jämfört med en vanlig nyemission samt vad du som revisor behöver göra i samband med denna apportemission.

Deluppgift 1.5 (4 p)

I juni 2019 får du ett samtal från Ekobrottsmyndigheten som vill ställa en del frågor till dig som revisor i IT-Supporten AB. Anledningen till samtalet är att det pågår en brottsutredning avseende momsbedrägerier i ett annat bolag som kan ha kopplingar till IT-supporten AB.

Uppgift

Hur ska du agera i denna situation? Vad kan du och ska du svara på?

2. Konsulterna AB (26 poäng)

Bakgrund

Konsulterna AB är ett noterat bolag på Nasdaq Stockholm som tillhandahåller administrativa tjänster. Moderbolaget har ett svenskt och ett tyskt dotterbolag som båda ägs till 100 %. Bolaget startades för 100 år sedan och har under åren bytt verksamhetsinriktning flera gånger.

Du har varit huvudansvarig revisor i bolaget sedan räkenskapsåret 2016. Koncernen tillämpar IFRS och RFR 1 i sin koncernredovisning och moderbolaget tillämpar RFR 2. Koncernens räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2018	2017	2016
Intäkter	851	820	870
Resultat före skatt	50	48	54
Summa tillgångar	420	390	440
Soliditet	45 %	43 %	47 %
Medelantal anställda	800	790	820

Deluppgift 2.1 (6 p)

Det svenska dotterbolaget redovisar, och rapporterar till koncernen, sin förmånsbestämda pensionsplan i enlighet RFR 2 Redovisning för juridiska personer, IAS 19 Ersättningar till anställda punkt 2b. Detta innebär att de inte redovisar aktuariella vinster/förluster i rapporteringen till koncernen. Koncernredovisningschefen ska i koncernredovisningen per 31 december 2018 redovisa pensionsavsättningen i enlighet med IAS19 och beakta aktuariella vinster/förluster. Någon ingående aktuariell vinst eller förlust finns inte. Följande uppgifter finns tillgängliga:

Ekonomisk information (Mkr)	2018
Pensionsavsättning i dotterbolaget, enligt RFR 2	22,0
Löneskatteskuld i dotterbolaget (bokad som interimsskuld), enligt RFR 2	3,0
Aktuariell förlust (årets)	2,0
Löneskatt på aktuariell förlust	0,5

Uppgift

- a) Redogör för vilka belopp som ska redovisas på följande rader i koncernredovisningen i årsredovisningen per 31 december 2018:

Avsättning för ersättning till anställda

Övrigt totalresultat som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat

- b) Redogör för om bolaget behöver upplysa om använd diskonteringsränta för att beräkna pensionsavsättningen i årsredovisningen.

Bortse från uppskjuten skatt.

Deluppgift 2.2 (4 p)

I samband med revisionen av koncernen ska en revisionsmedarbetare i ditt revisionsteam granska pensionsavsättningar. Pensionsavsättningar är ett väsentligt konto i revisionen. Beräkningen av pensionsavsättningar i enlighet med IAS 19 har gjorts av en extern aktuarie.

Uppgift

Redogör för de granskningsåtgärder revisionsmedarbetaren bör utföra för att granska pensionsavsättningar.

Deluppgift 2.3 (5 p)

Koncernredovisningschefen har upprättat en kassaflödesanalys enligt indirekt metod för koncernen och har ett antal frågor kring vissa poster och hur de påverkar kassaflödesanalysen:

- Aktuariell förlust i övrigt totalresultat
- I samband med valutaomräkning av förvärvsgoodwill kopplat till det tyska dotterbolaget har en valutakursdifferens uppstått och ökat goodwill-värdet.
- Under året har det svenska dotterbolaget sålt inventarier och koncernen redovisar en reaförlust kopplat till försäljningen.
- Amortering av ett banklån under året.
- Valutakursdifferenser på bankkonton i utländsk valuta som har räknats om till balansdagens kurs per 31 december 2018

Uppgift

Beskriv hur respektive post ovan påverkar kassaflödesanalysen och i så fall inom vilken kategori de ska redovisas.

Deluppgift 2.4 (5 p)

I samband med att bolaget firar sitt 100-årsjubileum som bolag får du en inbjudan till jubileumsfesten från bolagets Vd. Vd ringer även och berättar personligen om tillställningen.

Festen kommer inte att kosta något för dig och det kommer firas med en exklusiv fem-rätters middag inklusive vinpaket till ett värde av cirka 3 000 kronor. Efter middagen kommer det att bli en utlottning av fina priser upp till ett värde av 50 000 kronor.

Uppgift

Ta ställning till om du som bolagets revisor kan tacka ja till inbjudan från Vd.

Deluppgift 2.5 (6 p)

I samband med bokslutsrevisionen frågar en av revisionsmedarbetarna dig hur de ska gå tillväga för att granska personalkostnader. I år kommer ni att använda er av registeranalys av lönerna som innebär att ni har inhämtat all lönedata från bolagets lönesystem och tagit fram en rapport som innefattar flertalet analyser.

Uppgift

- a) Ge tre exempel på analyser av lönedata som skulle kunna vara relevanta för revisionen.
- b) Redogör även för vilka åtgärder ni måste vidta för att förlita er på erhållna lönedata.
- c) Ange exempel på granskningsåtgärder, vilka normalt utförs för löner, som ni kan avstå från att genomföra eftersom ni använder dataanalys med ett förväntat gott resultat.

3 Lightpac AB (24 poäng)

Bakgrund

Lightpac AB tillverkar förpackningsmaskiner och har ett fåtal stora kunder. Bolaget har haft ett antal år med förluster, men har nu börjat generera vinst igen. Bolaget har ackumulerade skattemässiga underskottsavdrag.

Bolaget ägs av ett danskt privatägt bolag. Styrelsen i Lightpac AB består av tre representanter för det danska moderbolaget.

Du är huvudansvarig revisor för det uppdrag revisionsföretaget har. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K3. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2018	2017	2016
Intäkter	55	43	41
Resultat före skatt	0,9	0,4	-1,2
Summa tillgångar	39	38	30
Soliditet	21%	19%	16%
Medelantal anställda	23	22	21

Deluppgift 3.1 (6 p)

I samband med bokslutsarbetet per 2018-12-31 har bolaget gjort två justeringar jämfört med året innan. Dels har man ändrat avskrivningstiden för en produktionslina från 10 till 7 år, då det visar sig att denna utrustning inte håller 10 år. Dels har man konstaterat att beräkningen av den successiva vinstavräkningen varit felaktigt tidigare år och därför justerat den.

Följande information finns att tillgå för produktionslinan:

Anskaffningsvärde   7 650 Tkr
Anskaffningstidpunkt   2015-01-01

Följande information finns att tillgå för den successiva vinstberäkningen:

De tre förpackningsmaskiner som var under tillverkning per 2017-12-31 beräknades ge en vinst om 2 400 Tkr. Det har under 2018 visat sig att den aritmetiska beräkningen var fel och att den korrekt beräknade vinsten skulle vara 1 500 Tkr. Beloppen för successiva vinstavräkning redovisades i balansposten Upparbetat ej fakturerat per 2017-12-31.

Uppgift

Redogör för hur dessa justeringar ska redovisas i bokslutet per 2018-12-31. Bortse från skatteeffekter.

Deluppgift 3.2 (6 p)

Bolaget redovisar för räkenskapsåret 2018 ett skattemässigt överskott om 843 Tkr. Bolagets kvarvarande underskottsavdrag, efter att 843 Tkr nyttjats, uppgår till 6 420 Tkr per 2018-12-31. Bolaget har sedan 2017 redovisat uppskjuten skattefordran på underskottsavdrag beaktat den mycket positiva utvecklingen och positiva prognoser för bolagets verksamhet och resultat. Bolaget räknar med att utnyttja underskottet med lika delar de tre kommande räkenskapsåren (2019, 2020 och 2021). Några andra poster som påverkar uppskjuten skatt finns inte.

Uppgift

Beräkna uppskjuten skattefordran per 2018-12-31 och redogör för hur redovisning ska ske i resultat- och balansräkning 2018. Redogör för belopp och rubricering.

Deluppgift 3.3 (8 p)

I samband med avslut av revisionen i april 2019 kvarstår följande noteringar:

- a) När du får den underskrivna versionen av årsredovisningen till dig upptäcker du att uppgifterna om Ställda säkerheter och eventalförpliktelser fallit bort ur denna version. Bolaget har väsentliga anläggningstillgångar ställda som säkerhet för sina banklån. Beloppet uppgår till 17 300 Tkr. Det finns inte möjlighet att justera årsredovisningen utan du måste avlämna din revisionsberättelse så som årsredovisningen ser ut.
- b) Under året var den redovisningsansvariga sjukskriven och denna period släpade bolaget med den löpande bokföringen och med avstämningar av konton. Efter ca 4 månader anlätades en redovisningskonsult som innan årsskiftet hade arbetat ikapp med den löpande bokföringen och stämt av alla balanskonton.

Uppgift

Redogör för dina ställningstaganden och uppräta revisionsberättelse.

Deluppgift 3.4 (4 p)

Du har av din kontorschef blivit tillfrågad om att ta över ansvaret för att alla kvalificerade revisorer på ditt kontor uppfyller kraven på fortbildning.

Uppgift

Redogör för fortbildningskraven för kvalificerade revisorer.